

Γένεσις 25,19-34·
κεφ. 27-33

Ὁ Ἰακώβ

Πόσα παιδιά ἀπό τή συντροφιά μας εἶστε τά πρῶτα στήν οἰκογένειά σας; Ἐσεῖς, λοιπόν, εἶστε τά **πρωτότοκα**. Ἔτσι λέγονται τά παιδιά πού γεννήθηκαν πρῶτα σέ μιὰ οἰκογένεια. Στά χρόνια τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης ἦταν πολύ σημαντικό τό νά εἶναι κανεῖς πρωτότοκος, ὅπως θά διαπιστώσετε κι ἀπό τή σημερινή μας ἱστορία.

Θυμάστε, παιδιά, ὅτι ὁ πιστός **Ἀβραάμ** ἀπέκτησε σέ μεγάλη ἡλικία μέ θαῦμα ἕναν γιό, τόν **Ἰσαάκ**. Ἐζησε πολλά ἀκόμη χρόνια μέ τήν εὐλογία τοῦ Θεοῦ καί πρόλαβε νά χαρεῖ καί τόν γάμο τοῦ γιοῦ του. Ὁ Ἰσαάκ πῆρε γιά σύζυγό του τήν εὐσεβῆ **Ρεβέκκα**. Καταγόταν κι αὐτή ἀπό τή Μεσοποταμία -ἀπό τήν πατρίδα τοῦ Ἀβραάμ- καί πίστευε στόν ἕναν ἀληθινό Θεό. Ἦταν ὅμως στείρα, δέν μπορούσε νά κάνει παιδί. Προσευχόταν θερμά μαζί μέ τόν Ἰσαάκ. Παρακαλοῦσαν καί οἱ δύο τους τόν Θεό νά χαρίσει καί σ' αὐτούς ἕνα θαῦμα, ὅπως τό χάρισε στόν Ἀβραάμ καί στή Σάρρα. Καί ὁ Θεός ἄκουσε τήν προσευχή τους. Ἡ Ρεβέκκα γέννησε δύο ἀγόρια δίδυμα, τόν **Ἡσαῦ** καί τόν **Ἰακώβ**.

Πρῶτος γεννήθηκε ὁ Ἡσαῦ, γι' αὐτό ὀνομάζεται **πρωτότοκος**. Σύμφωνα μέ τίς συνήθειες τῆς ἐποχῆς αὐτός θά κληρονομοῦσε τά **πρωτοτόκια**, δηλαδή τό μεγαλύτερο μέρος τῆς περιουσίας τοῦ πατέρα του. Ἀλλά ὄχι μόνο αὐτό. Θά ἔπαιρνε κυρίως, σάν τήν πολυτιμότερη κληρονομιά, ἐκείνη τή μεγάλη εὐλογία πού ἔδωσε ὁ Θεός στόν Ἀβραάμ: τήν ὑπόσχεσή του ὅτι ἀπό τοὺς δικούς του ἀπογόνους θά εὐλογηθοῦν ὅλα τὰ ἔθνη τῆς γῆς, ἀφοῦ ἀπό τή γενιά του θά προερχόταν ὁ Χριστός.

Ὁ Ἡσαῦ χαιρόταν πολύ πού τοῦ ἀνῆκαν τά πρωτοτόκια, γιατί θά κληρονομοῦσε τή μεγάλη περιουσία τοῦ πατέρα του, τά πολλά ζῶα καί τά ἀπέραντα χωράφια του. Ὁ Ἰακώβ ἤθελε κι αὐτός τά πρωτοτόκια, ὄχι ὅμως γιά τήν περιουσία. Αὐτή δέν τόν ἐνδιέφερε καθόλου. Ἐκεῖνο πού λαχταροῦσε, ἐπειδή πίστευε καί ἀγαποῦσε τόν Θεό, ἦταν ἡ εὐλογία Του· ἡ ξεχωριστή εὐλογία πού ὁ Θεός ἔδωσε στόν παππού του τόν Ἀβραάμ καί στόν πατέρα του τόν Ἰσαάκ. Αὐτήν ἤθελε ὁ Ἰακώβ πάνω ἀπ' ὅλα.

Κάποια μέρα ὁ Ἡσαῦ ἐπέστρεψε ἀπό τό κυνήγι πολύ πεινασμένος. Βλέπει τήν ἀχνιστή φακή πού εἶχε μαγειρέψει ὁ Ἰακώβ καί τοῦ λέει:

- Δῶσε μου νά φάω ἀπό τό φαγητό σου, γιατί πεθαίνω ἀπό τήν πείνα!

Ὁ Ἰακώβ ἀρπάζει ἀμέσως τήν εὐκαιρία καί τοῦ ἀπαντᾷ:

- Πούλησέ μου σήμερα τά πρωτοτόκια καί θά σοῦ δώσω.

- Ἐγώ πεθαίνω τῆς πείνας, κι ἐσύ μοῦ μιᾶς γιά πρωτοτόκια! Τί νά τά κάνω τά πρωτοτόκια; Πάρ' τα!

Ἀσυλλόγιστα καί ἐπιπόλαια ἀπάντησε ὁ Ἡσαῦ. Προτίμησε ν' ἀνταλλάξει τήν εὐλογία τοῦ Θεοῦ μ' ἓνα πιάτο ζεστή φακή!

Ὁ Θεός λυπήθηκε μ' αὐτή τή συμπεριφορά τοῦ Ἡσαῦ. Καί δέν ἔδωσε, παιδιά, σ' αὐτόν τήν εὐλογία Του. **Τή χάρισε στόν Ἰακώβ γιά τή μεγάλη του πίστη.** Πῶς; Ὅταν ἦταν γέροντας πιά ὁ Ἰσαάκ, σέ ἡλικία πού δέν ἔβλεπε καλά, ἀντί νά δώσει τήν εὐλογία του στόν

Ἦσαυ τὴν ἔδωσε σὸν Ἰακώβ.

Θύμωσε τότε ὁ Ἦσαυ, γιατί νόμισε πὼς θά χάσει τὴν πατρικὴ περιουσία. Ἐφτασε μάλιστα σὸ σημεῖο νά θέλει νά σκοτώσει τὸν ἀδερφό του. Ὁ Ἰακώβ, ὅμως, ἔχοντας πιά τὴ μεγάλη εὐλογία τοῦ Θεοῦ δική του, ἀφήνει χωράφια καί ζῶα σὸν Ἦσαυ καί φεύγει μακριά του.

Περπατᾷ μόνος του μ' ἓνα ραβδί σὸ χέρι. Μαζί του ὅμως εἶναι ὁ Θεός. **Δέν ἀφήνει ποτέ μόνο του τὸν πιστό ἄνθρωπο.** Γιά νά δώσει μάλιστα θάρρος σὸν Ἰακώβ, τοῦ φανερώνεται μ' ἓναν θαυμαστό τρόπο.

Εἶχε νυχτώσει. Ὁ Ἰακώβ ἐκεῖ στήν ἐρημιά ὅπου βρισκόταν πῆρε μία πέτρα γιά μαξιλάρι κι ἔγειρε νά κοιμηθεῖ. Στόν ὕπνο του εἶδε ἓνα ὄνειρο πού τοῦ τό ἔσπειλε ὁ Θεός. Εἶδε τὸν οὐρανὸ ν' ἀνοίγει. Μία **πανύψηλη σκάλα** πατοῦσε στή γῆ, ἀλλά ἡ κορυφή της ἔφτανε σὸν οὐρανό. Ἄγγελοι τοῦ Θεοῦ ἀνεβοκατέβαιναν σ' αὐτὴ τὴ σκάλα *(δείχνουμε τὴν εἰκόνα, βλ. Ἡ Βίβλος, σ. 54-55)*. Κι ἀκούστηκε μία φωνή νά λέει: «Ἐγὼ εἶμαι ὁ Θεός τοῦ Ἀβραάμ καί τοῦ Ἰσαάκ. Μὴ φοβᾶσαι! Ἡ γῆ ὅπου κοιμᾶσαι θά γίνει δική σου. Ἐγὼ θά τὴ δώσω σ' ἐσένα καί στούς ἀπογόνους σου. Οἱ ἀπόγονοί σου θά εἶναι πολλοί σάν τὴν ἄμμο. Ἀπὸ τὴ γενιά σου θά ἔρθει ἡ εὐλογία σ' ὅλες τίς φυλές τῆς γῆς. Μαζί σου θά εἶμαι καί θά σέ προστατεύω ὅπου πᾶς. Θά σέ βοηθήσω νά γυρίσεις κάποτε πίσω σὸν τόπο σου».

Ὁ Ἰακώβ ζύπνησε καί γεμάτος δέος εἶπε: «Σ' αὐτὸ τό μέρος εἶναι ὁ Θεός κι ἐγὼ δέν τό ἤξερα! Ἐδῶ πρέπει νά 'ναι τό σπίτι Του, ἀφοῦ ἐδῶ εἶδα τὴν πύλη τοῦ οὐρανοῦ». Ἐκανε ἐκεῖ τὴν προσευχή του καί συνέχισε μέ θάρρος τὴν πορεία του. Πῶς νά μὴν ἔχει θάρρος ὁ Ἰακώβ; Πῶς νά μὴ νιώθει ἀσφάλεια; Ἦταν βέβαιος ὅτι ὁ Θεός εἶναι μαζί του.

Στὴ Μεσοποταμία ὅπου πῆγε ἔμεινε πολλὰ χρόνια. Δούλεψε σκληρά κοντά σὸν θεῖο του τὸν Λάβαν. Ἐκανε οἰκογένεια, ἀπέκτησε πολλὰ παιδιά καί μεγάλη περιουσία. Κάποτε ὅμως πῆρε τὴ

μεγάλη απόφαση: νά επιστρέψει μέ τήν οἰκογένειά του στήν πατρίδα του, τή **Χαναάν**. Τό ἤθελε πολύ. Ἀλλά ἔσφιγγε τήν καρδιά του μιά μεγάλη ἀγωνία: Πῶς θά τόν δεχτεῖ ὁ Ἡσαῦ; Εἶναι ἄραγε ἀκόμη θυμωμένος μαζί του; Εἶχε, ὥστόσο, ἐμπιστοσύνη στόν Θεό, γι' αὐτό ξεκίνησε μ' ὅλη τήν οἰκογένειά του τό ταξίδι τῆς ἐπιστροφῆς. Ουμόταν πάντα τήν ὑπόσχεση τοῦ Θεοῦ, ὅτι θά τόν φέρει μιά μέρα πίσω στήν πατρίδα του. Καί ὁ Θεός, πού ἄγρυπνα παρακολουθοῦσε τόν πιστό Ἰακώβ, φρόντισε μ' ἕναν τρόπο παράξενο νά τόν ἐνθαρρύνει.

Στόν δρόμο πρός τή Χαναάν -νύχτα ἦταν- ἐμφανίζεται μπροστά στόν Ἰακώβ ἕνας ἄγνωστος κι ἀρχίζει νά παλεύει μαζί του. **Ὅλη τή νύχτα πάλευαν**, μέχρι πού ξημέρωσε. Τότε ὁ ξένος σταμάτησε τήν πάλη καί εἶπε στόν Ἰακώβ: «Ἀπό δῶ καί πέρα τό ὄνομά σου δέν θά εἶναι Ἰακώβ ἀλλά **Ἰσραήλ**, πού σημαίνει **«δυνατός»**. Ἀπόψε ἔδειξες τή δύναμή σου. Πάλεψες μέ τόν Θεό καί τόν νίκησες!».

Ὁ Θεός, παιδιά, ἐπέτρεψε αὐτή τήν παράξενη πάλη (*δείχνουμε τήν εἰκόνα ἀπό τή Βίβλο, σ. 61*), γιά νά βεβαιώσει τόν Ἰακώβ ὅτι εἶναι κοντά του καί τοῦ δίνει τή δύναμή Του. Γιατί, λοιπόν, νά φοβᾶται τόν Ἡσαῦ;

Πραγματικά, μέ τή βοήθεια τοῦ Θεοῦ ὁ Ἰακώβ μπόρεσε νά συμφιλιωθεῖ μέ τόν ἀδερφό του. Ἐγκαταστάθηκε καί πάλι στή γῆ Χαναάν. Κι ἔμεινε πιστός στόν ἕναν καί μόνο ἀληθινό Θεό, δίχως νά ἐπηρεασεῖ καθόλου ἀπό τούς εἰδωλολάτρες πού κατοικοῦσαν γύρω του. Αὐτός σ' ὅλη του τή ζωή λάτρευε τόν Θεό ὅπως ὁ παππούς του ὁ Ἀβραάμ καί ὁ πατέρας του ὁ Ἰσαάκ. Γι' αὐτό, ὅπως κι ἐκεῖνοι, ἀναδείχθηκε πατριάρχης. Ἀπό τούς δώδεκα γιούς του δημιουργήθηκαν δώδεκα φυλές, πού ἀποτελέσαν ἕναν ὁλόκληρο λαό, γνωστό στήν ἱστορία μέ τρία ὀνόματα: α) **Ἑβραῖοι**· ἀπό τόν πρόγονο τοῦ Ἀβραάμ Ἑβερ, β) **Ἰσραηλίτες**· ἀπό τό δεύτερο ὄνομα τοῦ Ἰακώβ «Ἰσραήλ», γ) **Ἰουδαῖοι**· ἀπό τόν γιό τοῦ Ἰακώβ, τόν Ἰούδα, στόν ὁποῖο ὁ Θεός ἔδωσε τήν εὐλογία τοῦ Ἀβραάμ, τοῦ Ἰσαάκ καί Ἰακώβ.

Ἀπό τούς ἀπογόνους τοῦ Ἰούδα γεννήθηκε ὁ Μεσσίας, ὁ σωτήρας μας Χριστός.

Δυνατοί κοντά σὸν Θεό

Εἶδατε, παιδιά, πῶς ὁ Θεός βραβεύει τὴν πίστη τῶν παιδιῶν Του; Ὁ Ἰακώβ Τὸν πίστευε καὶ Τὸν ἀγαποῦσε μ' ὅλη του τὴν καρδιά. Ἀλλὰ καὶ ὁ Θεός τοῦ χάρισε τὴν εὐλογία Του, τὴ ζωντανή παρουσία Του, τὴ δύναμή Του!

Τί ώραῖα **νά νιώθαμε κι ἐμεῖς πάντοτε τὸν Θεό δίπλα μας!** Ἄν ἔχουμε **πίστη δυνατή**, θά Τὸν βλέπουμε μέ τὰ μάτια τῆς ψυχῆς μας (πρβλ. Ἑβ 11,1)!

Καὶ τότε, σι' ἀλήθεια, τί ἔχουμε νά φοβηθοῦμε; Ποιό πρόβλημα εἶναι ἄλλοτο γιὰ τὸν Θεό μας; Ποιά δυσκολία εἶναι ἀξεπέραστη; **Κοντά Του γινόμαστε δυνατοί.**

Νά, πάρτε ἓνα μικρό δεντράκι, τόσο μικρό πού τό πιάνεις μέ τὰ χέρια σου καὶ τό ξεριζώνεις. Μέ τό πρῶτο φύσημα τοῦ ἀνέμου θά λυγίσει. Ἄν ὅμως δέσουμε τὸν κορμό του πάνω σ' ἓναν γερό πάσσαλο, θά τό τσακίσει ὁ ἀέρας; Ὁχι, βέβαια, θά μείνει ὀλόρθο! Ἔτσι καὶ τό παιδί, ἀλλὰ καὶ κάθε ἄνθρωπος πού εἶναι κοντά σὸν Θεό δέν λυγίζει ἀπὸ τὰ προβλήματα καὶ τίς δυσκολίες. Νά τό φωνάζουμε, παιδιά, ὅλοι μαζί: **Κοντά σὸν παντοδύναμο Θεό δέν ἔχω τίποτε νά φοβηθῶ!**

Ὁ Θεός φροντίζει ἀκόμη καὶ τὰ μικρά πουλάκια. Θά ἀφήσει ποτέ ἀβοήθητο ἓνα παιδί πού Τὸν πιστεύει καὶ Τὸν ἀγαπᾷ; Εἶναι ὁ **οὐράνιος πατέρας μας**. Σέ μιὰ ἀρρώστια, σέ μιὰ ἀποτυχία, σ' ἓνα οἰκογενειακό πρόβλημα μποροῦμε **νά τρέχουμε στὴν ἀγκαλιά Του** καὶ ν' ἀφήνουμε **μέ ἐμπιστοσύνη** στὰ παντοδύναμα καὶ στοργικά Του χέρια τὸν ἑαυτό μας καὶ ὅλους τούς δικούς μας!

Τόν παντοδύναμο Θεό
σύντροφο ἔχω καί βοηθό.
Τί νά φοβηθῶ;

ΕΠΟΠΤΙΚΟ ΥΛΙΚΟ

1. Τό γενεαλογικό δέντρο τοῦ Ἰακώβ.
2. Τό σύνθημα τοῦ μαθήματος.
3. Ἐγχρωμη εἰκόνα τοῦ Ἰακώβ.